

FOTO: MIMSY MØLLER

blir arkitektbolig

modernismen de siste 10-15 årene. Norsk offentlighet er interessert i det Villa Stenersen representerer, sier Johnsen.

Nå kritiserer han kulturministeren for ikke å ha tatt andre instanser med på råd, og etterlyser dokumentasjon på saksgangen.

– Vi som foreslo en alternativ løsning for Villa Stenersen er ikke blitt hørt. Hvordan har dette skjedd? Er det kommet fra Anniken Huitfeldt selv? Dette kan umulig være ferdigbehandlet. På henvendelse kunne Kulturdepartementet ikke framskaffe noen saksbehandlingspapirer rundt dette forslaget, sier Johnsen.

IKKE SPURT

Nasjonalmuseets direktør Audun Eckhoff karakteriserer Villa Stenersen som «et ikon for norsk modernistisk arkitektur». Han er ikke blitt spurt om forslaget om å la huset bli arkitektbolig.

– Vi har ikke mottatt noen henvendelse om dette forslaget i denne omgang, men vi har drøftet saken med departementet tidligere. Spørsmålet om bruken av Villa Stenersen ligger klart innenfor et område Nasjonalmuseet har oppfatninger om, selv om vi har ikke noe formelt forhold til huset.

– Det er utfordringer knyttet til bruken av Villa Stenersen både som museumsbygg og som bolig.

Ideen om æresbolig for arkitekter er god. Ulempen er at dette sentrale bygget vil bli mindre tilgjengelig for arkitekturinteresserte.

– Dette er ikke vedtatt

Reaksjonene kommer på feil grunnlag, mener kulturminister Anniken Huitfeldt, som reagerer på Aftenpostens framstilling av saken som avgjort. Hun understreker at departementet ikke har tatt noen beslutning i denne saken, men at æresbolig for arkitekter er ett av flere forslag.

– Besøkstallene for Villa Stenersen har vært lave – 500 til 1.500 i året. Norsk Form har av ulike grunner ikke fått brukt huset slik det var ment. Vi har drøftet ulike alternativer med flere aktører, men vi har ikke tatt noen beslutning. Å gjøre det til æresbolig er ett av alternativene. Det er samtidig viktig for oss at arkitektur- og kunststudenter fortsatt kan ha tilgang til Villa Stenersen i framtida, kommenterer Huitfeldt overfor Dagsavisen via SMS.

VILLA STENERSEN

- Oppført 1939. 600 kvm stor villa med glassvegger, på Vinderen i Oslo.
- Tegnet av arkitekten Arne Korsmo og regnet som ett av Norges fremste eksempler på internasjonal modernisme.
- Ett av sju etterkrigsbygg som Riksantikvaren nylig foreslo fredet.
- Ifølge Aftenposten foreslår Anniken Huitfeldt at Villa Stenersen skal bli æresbolig for arkitekter.

Gisli Örn Gardarsson, Ine Jansen, Ingvar E. Sigurdsson og Giske Armand i «Forvandlingen». FOTO: L-P LORENTZ/NATIONALTHEATRET

Snakkesalig forestilling

Tidlig i «Forvandlingen» ønsker jeg meg mindre replikker og mer akrobatikk, og ønsket står fortsatt ved lag.

«Forvandlingen»

Av: Franz Kafka
Dramatisert av: David Farr og Gísli Örn Gardarsson
Oversettelse: Øyvind Berg
Regi: Gísli Örn Gardarsson
Musikk: Nick Cave og Waren Ellis
Scenografi: Börkur Jónsson
Kostymer: Brenda Murphy
Lysdesigner: Björn Helgason
Med: Gísli Örn Gardarsson, Ine Jansen, Ingvar E. Sigurdsson m.fl.
Nationaltheatret, hovedscenen

Det har vært knyttet store forventninger til Nationaltheatrets hovedsceneforestilling «Forvandlingen». Forestillingen har gått sin seiersgang verden over, og nå var altså turen kommet til Norge. Med musikk spesialskrevet av Nick

Cave kombinert med regissør og skuespiller Gísli Örn Gardarssons fysiske uttrykk, er forestillingen tilpasset teatrets norske ensemble. Sammen med David Farr har Gardarsson bearbeidet og dramatisert Franz Kafkas roman fra 1915, og sceneversjonen skiller seg nokså vesentlig fra sitt litterære utgangspunkt. Det fysiske formspråket kler materialet, og forestillingens åpningsscene fyller også meg med forventninger. Scenerommet består av et tverrsnitt av familien Samsas bolig, hvor vi får innblikk i deres dagligstue – samt Georg Samsas rom, men her sett ovenfra. Lyden av vind som suser, som glir over i Caves musikalske landskap, samtidig som karakterene entrer scenen, er et anslag som treffer.

«Forvandlingen» handler om den handelsreisende Georg Samsa som våkner en morgen og oppdager at han er for-

vandlet til et insekt. Ikke bare forskrekker dette familien hans – det fører også til at han mister sin stilling. Dette fører videre familien inn i en dobbel krise, da Georg har vært eneforsørger. Samtidig som de nå må skaffe seg egne inntekter, skjemmes de også over Georgs nye utseende. Etter hvert fremmedgjøres de stadig mer overfor Georg, og til slutt er han intet annet enn en hemsk de ønsker å bli kvitt.

Dessverre står det talte og det mer fysiske språket i et lite harmonisk forhold til hverandre, og forestillingen vakler mellom å være farse, sirkus og tragedie – uten å bli noen av delene. Mange av replikkene fungerer som unødvendige opplysninger da skuespillerne allerede har formidlet noe fysisk som vi ikke trenger en tekstlig forklaring på. I stedet blir det rett og slett dobbelt opp med kommunikasjon, og her er det som regel

alltid teksten som er overflødig-hetshornet. I tillegg blir det vanskelig å vite hvorvidt forestillingen er ironisk eller oppriktig. Jeg tar meg i å ønske at forestillingen hadde vært strippet for replikker – at den hadde kommunisert utelukkende fysisk, for her briljerer den til tider. Det skuespillerne egentlig

formidler subtilt og presist gjennom et fysisk språk, punkteres rett og slett av teksten. I stedet får forestillingen et tvungent preg, og dramatiseringen framstår dermed også som overtydelig og forenklet. Scener som Gretes mishandling av sin bror viser styrken i Gardarssons formspråk, men det er bare unntaksvis at dette aspektet kommer godt nok fram, dessverre.

ANETTE THERESE PETERSEN